

Sattumalla oli sormensa pelissä! – URAJUTTUJA osa 12

Mihin ammatillinen koulutus voi viedä ja millaisiin töihin sen kautta voi päästä? Jokaisessa jaksossa juontaja Maija Peltomäen vieraaksi saapuu yksi ammattikoulun käynyt tai sitä käyvä henkilö kertomaan oman uratarinansa. Miten haaveista tuli totta vai tuliko sittenkään? Sarja on tuotettu osana Keski-Suomen Ely-keskuksen rahoittamaa (ESR) Satauraa ammatillisesta! -hanketta.

Jakson vieraaksi saimme K-supermarket Hansan yrittäjän ja jo lähes kymmenvuotisen uran K-kauppiaina tehneen Akseli Fonsénin. Hän on suorittanut kaksoistutkinnon eli WinNovaa edeltävässä oppilaitoksessa (Porin Palveluopisto) merkonomiin ja samanaikaisesti Porin aikuislukiossa yötutkinnon. Kaksoistutkinnon, kansainvälisten urahaaveiden ja monipuolisen työkokemuksen jälkeen Akseli hakeutui Keskon ruokakauppiasvalmennukseen ja suoritti yrittäjän ammattitutkinnon. K-kauppiaina toimiminen edellyttää jatkuvaa uuden oppimista: koronavuosi on haastanut ruokakauppiasta nopeaan reagointiin, verkkokaupan laajenemiseen sekä digitalisaatioon. Kuuntele, mikä ruokakauppiaina olemisessa on parasta ja haastavinta? Minkälaiset opit Akseli kokee saaneensa ammatillisesta koulutuksesta ja miten hän neuvoo nyt ammattikoulussa olevia.

Äänitteen kesto: 24 min

MP: Maija Peltomäki, juontaja

AF: Akseli Fonsén, vieras

[tunnusmusiikki alkaa soida]

MP: Hei, tervetuloa kuuntelemaan URAJUTTUJA podcastia. Minä olen Maija Peltomäki ja toimin tämän podcast-sarjan juontajana. Tämän podcastin tarkoituksena on tuoda esille monipuolisesti erilaisia uratarinoita: minne ihmiset ovat löytäneet tiensä ammatillisen koulutuksen jälkeen. Hyppää mukaan!

[tunnusmusiikki alkaa soida]

MP: Tällä kertaa meillä on vieraana Akseli Fonsén, tervetuloa.

AF: Kiitos, kiitos.

MP: Lähdetään eka liikkeelle ihan siitä, että kerro meille jotain sun opiskelu-urastasi, että mitä olet opiskellut?

AF: No, mä oon käynyt tota kaksoistutkinnon silloksessa Porin palveluopistossa, merkonomi. Ja sitte aikuislukiopuolella lukion, ylioppilaan, ylioppilastodistuksen sain sieltä. Ja siinä oli, se oli neljän vuoden opiskelu. Se veny vuodella, mä olin vuoden vaihto-oppilaana Jenkeissä siinä välissä ja tein töitä siinä sivussa. Ja tota sitte sieltä valmistuttua alko armeijaura. Menin armeijaan, armeijasta palasin ja taas palasin töihin. Hain vähän kauppakorkeeseen, se jäi silloin pikkusen vajaalle ja sitte hain vielä yliopistoon University of Ustaan Englannissa ja sinne pääsin. Lähetettiin sitte perheen kanssa sinne, oli pieni poika siinä kohtaa, puolivuotias tuli mukaan. Ja tota siellä meni vuoden verran ja totesin sitten, että ei se ei ihan ollu mun juttu. Palasin taas töihin ja tota sitte mietin siinä, että mitä pitäis tehdä. Ja oisko ollu isä, ketä ehdotti mulle, et millai ois toi Keskon ruokakauppiasvalmennus, et milt se kuulostaa. Ja siinä sitte hetken pohdein sitä ja hain valmennukseen ja onnistuin pääsemään mukaan, ja sillä tiellä edelleen. Siin oli sit yrittäjän ammattitutkinto, se tuli suoritettuu samalla.

MP: Joo, aika mielenkiintoselta polulta kuulostaa.

AF: Kyl siinä käänteitä on ollut suuntaan ja toiseen.

MP: Joo. No sä täs vähän valotitkin jo, että missä olet sitten niinku työskennellytki. Mutta kerro vähä työurastasi, eli missä oot ollut töissä, jos aattelee ehkä opiskeluiden aikana tai aiemminkin ja tässä nyt.

AF: No, opiskelu- tai siis työura on varmaan alkanu 13-14-vuotiaana, kun oltiin Virossa mun serkun kanssa kenkätehtaalla. Tehtiin jotain hanttihommia viikon kaks ehkä. Ja tota sen jälkeen on sit tullut myytyä makkaraa Jazzeilla ja oltu elävänä maalitauluna. Ja sit ollut kaupungin puutarhassa töissä ja lehtiä jaettu ja puhelinmyyntiä tehty. Ja sit oikeestaan niinku opiskeluaikana pääsin paremmin niinku puhelimien pariin, myymään liittymiä ja puhelimia. Olin ensi semmoses pienemmässä firmassa puolisen vuotta varmaan ja tota sitten siirryin Satakunnan puhelimeen. Ja siel olin useemman vuoden erilaisis projekteissa mukana, ja viimiseks sitte ihan myymälätyöskentelyssä.

MP: Et tosi paljon sul on, erilaist työkokemusta.

AF: No pieniä pätkiä, mut kaikenlaista on tullut kokeiltua.

MP: Kyllä. Mä tartun tohon elävänä maalitauluna olemiseen, mitäs se tarkotti?

AF: No tää oli Jazzeilla kanssa, oli tämmönen tutun tuttu, ketä järjesti, sillo oli vie superjamat siihen aikaan, ni tota he teki tämmösen aidatun alueen sinne superjami-alueelle. Ja tota siel oli, ihan näitä ilmakuulapysyksi tai maali, mitä nää on. Niin ihmiset sai maksaa hiukan ja he sai ampua meitä siellä turvallisen etäisyyden päästä.

MP: [Nauraa]. Olitko ihan mustelmilla sen jälkeen?

AF: No, joistakin syistä mä taisin siirtyä vähän enemmän sinne pöydän taakse myymään, mut et kyl sieltä tais muutama tulla.

MP: Kuulostaa mielenkiintoiselta, työpaikalta.

AF: Joo, ei ihan, ei mikään ihan perinteinen paikka ollut se, mut hauska lisä.

MP: Mut varmasti tässä kuullaan sitte tarkemmin myöhemmin sun nykyisest työpaikasta ja yrittäjyydestä, mutta en voi olla kuulematta tästä, että nää kaikki ehkä vaikuttaa siel taustalla, ku on monenlaist kokemusta, ni niist pienistä poluista tulee tavallaan sit se yhtenäinen isompi polku myöhemmin.

AF: Kyl varmasti, ja sit tietysti sattumalla on varmasti oma osansa asiassa. Että jos vaikka perhe ei olis kasvanut aikanaan, niin tota olisinko mää lukenut pikkusen enemmän kauppakorkeen pääsykokeisiin. Et meni ihan hyvin silloin, mut sit joku kirja saatto ol viel avaamattomana, ni sitte ei se polku auennut sinne. Että vaikee sanoo, missä nyt olis, jos sinne ois päässy.

MP: Joo, no mitä sitte, sää kuvasitki tässä jo aika hyvin, niinku tätä sun polkuu. Mut mitä sä sanoisit, et miten tai miksi sinusta tuli sellainen kun sinä olet, eli mitkä tavallaan vaikuttimet, kerroit et isäkin vinkkasi tästä tota kauppiasiasiasta, ja tän tyyppisestä, mut mitä sä aattelit, et mitkä on nää vaikuttimet olleet?

AF: No, tietysti kauppias toimii yrittäjänä ja mul on sukupolvien tausta on yrittäjyydestä. Mut et en mä sitä oo aatellut niinku nuorempana. Koitin sitä tossa miettiiki, ja oikeestaan opiskeluaikana mul ei varmaan edes käyny mielessä, että must tulis yrittäjä, vaan ehkä oli niinku ajatuksena se, että lähden johonki kansainväliselle uralle. Että se kauppakorkee minne hain, ni oli kansainvälinen puoli Turussa. Ja sitte se isä kuitenkin ehdotti sitä, ja mä rupesin miettii, et ei se kuulosta yhtään hullummalta ajatukselta. Et toi varmaan ainoa yrittäjyysjuttu oli, että silloin merkonomiopintojen aikaan niin lopputyön taisin tehdä limusiiniyrittäjänä toimimisesta, mutta sekään ei sitten toteutunut.

MP: Joo. Ehkä se oli semmonen pieni harppaus sit siihen yrittäjyyden maailmaan ja ajatuksia kuitenkin.

AF: Se voi olla, tai sitte mä totesin, et ei tos oo mitään järkeä.

MP: [Naurahtaa]. Joo. No ehkä vähän kuvasitki, mutta mitä sä aattelisit, et miten päädyit juuri tähän nykyiseen työhösi? Oliko se vaan, niinku asioiden summa ja tota tämmönen polun pää, mihen sitte saavuit, vai?

AF: No kyl se oli varmaan enemmän sattuman kauppaa siinä kohtaa, et olin ollut siellä tai nykysellä DNA:lla puhelinmyynnissä ja tiesin, että jotain muutaki kaipaan, et se ei tuu riittämään mulle. Niin sit olin vaihtamassa just työpaikkaa ja kerkesin hetke aikaa oleen, kunnes sitte mä hain tähän ruokakauppiasvalmennukseen. Se oli isän ehdotuksesta silloin ja kun sitä sit tutkailin, ni se vaikutti mielenkiintoselta ja tarpeeks haastavalta. Ja sitte ku kävin keskusteluja Keskon kanssa, niin sitte myöskin se niinku oma ajatus siitä vahvistu, et tää vois olla mun juttu oikeesti.

MP: Kauanko tämmönen valmennus kesti?

AF: Mulla se kesti puoltoist vuotta, et mä olin kuitenkin verrattaen nuori silloin. Mä olin 21(vuotta) muistaakseni, kun mä aloitin sen. Ja tota siinä meni puoltoista vuotta, että mä suoritin sen valmennuksen. Sit siinä tuli yrittäjyyden ammattitutkinto tosissaan samalla. Ja sen jälkeen sitte olin viel vuoden kaupassa töissä, kunnes paikka aukes sitte Harjavallasta silloin.

MP: Joo. No ehkä täs tuliki vähä selville se, mut että miten päädyit koulusta töihin. Eli sul on ollu niinku kouluu ja töitä ja monenlaista, niin miten jos aattelee, et sä oot kuitenkin meillä opiskellut ja sitte oli tää kauppiasvalmennus, ni sen myötä ilmeisesti niinkun töihin päädyit sitte, niinku varsinaisesti, mut et koko aika oot töitä tehnyt.

AF: Kyl mä oon oikeestaan, voisin sanoo melkee 15-vuotiaasta saakka ollu jatkuvasti töissä, ku oon voinu olla. En silloin aluks tietysti käynyt koulun ohella töissä, vasta ku täytti 18, ni aina olin töissä. No työnteko on aina kiinnostanut, et ehkä seki sitte on niinku vaikuttanu siihen. Mut et koulun vaikutus on varmasti ollut jonkunlainen, tietysti valinta siihen, mihin kouluun lähdin vaikutti sit siihen, mitä se, miltä se tulevaisuudessa niinku mahdollisesti näyttää. Että tuskin olisin tässä tilanteessa, jos olisin valinnut ehkä jonkun toisen alan.

MP: Tästä päästäänkin hyvin seuraavaan kysymykseen, mitä mä aattelin kysyy sulta. Että mitä sä aattelit, minkälaisia eväitä ammatillinen koulutus on antanut sit, jos aattelee työelämää?

AF: No kyl varsinki niinku, mä kävin laskentamerkonomiin opinnot silloin, niin varmasti on jotain eväitä jäänyt itselle mieleen. Ehkä varmasti semmosii, mitä ei oo tiedostanukaan. Mut varsinki lukujen ymmärtäminen, ja sit oli myöskin yrittäjyysopintoja silloin, ni niistä on varmasti ollu hyöty niinku jälkikäteen. Ja oli se sit, kyl mä sen muistan silloin ku kauppiasvalmennuksessa käytiin lukuja ja muita läpitte, ni se että ei tarvinnu kaikkee opetella niinku ihan alusta, vaan oli jonkun näkönen ymmärrys siitä. Ni varsinki näissä, ja sit tietysti työsuhteasiat ja lainopilliset asiat, mitä silloin opiskeltiin, nii kyl ne on auttanut sitte jälkikätee.

MP: Ja tietenki käytännössä sit konkretisoituu, kun rupee niitte asioitte kans työskentelemään.

AF: Juu ja tietysti oonhan mä asiakaspalvelutyössä ollu niinku lähes aina, ni sitähan tää nykyneki työ on. Ja sitte ku on kaikki työharjottelut ja muut suorittanut kuitenkin asiakaspalvelutyössä, niin se on sitte ollu tavallaan verrannollista, vaikka onki tavallaan ollut vähän eri työympäristö.

MP: Joo, no kerro sitte meille ja kuulijoille vähän tarkemmin nykyisestä työstäsi.

AF: Joo eli mä toimin kauppiasyrittäjänä K-Supermarket Hansassa. Mä oon nyt ollu reilun kuukauden verran puoltoista kuukautta siinä Ulvilassa, ja sitä ennen kaheksan vuotta suurin piirtein, anteeks melkeen yheksän vuotta Harjavallassa. Eli kaikki K-kauppiat, K-ruokakauppiat on itsenäisii yrittäjiä ja me vastataan siitä toiminnasta sitte ihan omilla rahoilla, omilla taloilla. Tota siinä on sit, et se tuo semmosen oman pienen klikin siihen työhön.

MP: No mitä sä aattelisit, että mikä on parasta siinä nykyisessä työssä? Kerroit, et siin on niinku vastuuta ja sanoit, et klikkinä tietyl taval se, että on niinkun kokonaisuudessaan kiinni siinä työssä. Niin mitä sä aattelet, mikä on parasta siinä?

AF: No varmaan jatkuva uuden oppiminen. Et sillain ulkopuolinen saattais ajatella, et ruokakauppa on ruokakauppa, ja se ei paljoo oo muuttunut vaikka viimesen kymmenen vuoden aikana. Mut et kyl se jatkuva murros on käynnissä, niinku erilaiset trendit muuttuu, ihmisten ostokäyttäytyminen muuttuu, ihmiset matkustaa, ei ehkä nyt just tällä hetkellä, mutta yleisesti, ni maailma pienenee koko ajan ympärillä. Ja halutaan niitä juttuja, mitä on silloin joskus nähny jossakin kaupassa muualla, ni halutaan niitä täälläki. Ja se tuo sitte tietysti meille niinko haastetta ja mahdollisuuksii sitte vastata siihen asiakaskysyntään. Sit digitalisaatio on tullut tosi vahvasti nyt, edelleen koko ajan tulee lujaa ja kovempaa, ku mitä ennen. Ja ehkä viimisenä sitte isompana on verkkokaupan muutos ja ehkä ip-kassat on tämmöset, mitä on tullu. Mut et sit tietysti tietoo on valtavasti enemmän saatavilla, mitä on joskus ollu. Ni, et kaiken tämän hallitseminen ja siitä oppiminen, niin tota kyl siin, siitä pystyy paljon ammentaa. Kahta samanlaista päivää ei oikeestaan oo.

MP: Kuulostaa siltä, et vaatii aika lail semmosta reagointikyky ja nopeutta asioihin.

AF: Kyllä se. Viiminen nyt varmaan oli esimerkkinä vuos sitten, ku korona tuli, ni se mitenkä ihmiset yks torstai rävähti sinne kauppaan. Että mitenkä sen pystyy hallitsee ja tavaramäärät riittää ja muute, ni se on nyt ehkä esimerkki siitä, että kuinka äkkii pitää sit reagoida siihen, että ne sit saa sen, mitä he kaipaava.

MP: No tässä ehkä vähän sivuttiin tätä mitä seuraavaksi haluan kysyä, eli minkälaista osaamista työsi vaatii?

AF: Ainaki organisointikykyä, stressisietoo, tiimitaitoja ja kyl sit täytyy semmone luontane halu olla oppii uusii asioita. Et siinä jää auttamatta jalkoihin, jos sä oot niinku siinä menneessä ajassa koko ajan. Ja tota, no pitää olla valmis tekee aika paljon töitä, et kaheksan tuntii ei kauppiiaan ammatissa, se ei tuu riittämään, yleensä ainakaan. Et ittellä oli silloin alkuun niin ensimmäine puol vuotta oli sillain, et ihan kauheesti mä en siitä muista. Et silloin oltiin niinko, kotoo töihin ja kotiin nukkumaan muutama tunti, ja sitte takasi. Et mä oon ite ehkä semmonen tyyppi, et mä haluan oppii mahdollisimman paljon kaikesta kaiken, niin sit mä pystyn myös auttamaan muita sillä. Mutta tota ei siinä sinänsä, niinku oikeestaa työ opettaa aika hyvin. Et tiettyjä juttuja opetetaan ennen kun pääsee kauppiiaaks ja osaa varmasti jotain, mutta sitte todella, todella, todella paljon tulee asioita, mikkä oppii siinä työn ohessa.

MP: Joo. Vähä ehkä vastasit tässäki toho seuraavaa, eli mimmone tyyppi pärjää sun työssä? Et ainaki täytyy ol tosi niinku tämmöne, puhutaan hienol sanalla resilienssistä eli joustavuutta ja semmosta niinku sopeutumiskyky. Ni siltä ainaki kuulostaa nyt mun korvaan, mitä kerrot?

AF: Joo iha ehdottomasti täytyy olla, mut tietysti niinku kauppiaita on varmasti persoonaa niinku löytyy joka lähtöön. Et sen takii niinko onki hienoo olla K-kauppias, että ne kaupat on meidän oman näkösiä. Ja siihen pyritään, että siel näkyy kauppiiaan kädenjälki ja myöskin se, että kauppiiaan tehtävä on ottaa huomioon ne asiakkaat ja henkilökunta. Niin se tekee meistä hiukan niinko erilaisia. Ja sitte ehkä varmaan vaikuttaa se kaupan koko siihen, et mimmoneen persoona pärjää. Et isommassa kaupassa sitte on enemmän sitä henkilöstöjohtamista, ku sit taas pienemmässä kaupassa sä oot enemmän lattiatasolla tekemässä hommia, ni se vaihtelee tietysti sen mukaan sitte.

MP: Joo. No mennään vähän tohon yrittäjyyteen. Nää nyt menee ehkä vähän toho limittäin, mitä äskenki puhuttiin. Mutta mitä ajattelet, jos puhutaan ihan puhtaasti siit, et on yrittäjä. Niin mikä siin yrittäjyydessä on mukavinta ja mikä ehkä on sit semmosta haastavintann tai vaikeinta?

AF: No kyl niinku yrittäjätoiminnassa tykkään siitä, et on niinko vastuu ja vapaus. Sä oot vastuussa niistä kaikista muista ihmisistä tai tietysti, jos oot yksinyrittäjä, niin omasta itsestäsi. Siitä, että mitä sä saat aikaseks, mutta myöskin se, et sul on mahdollisuus sitte ottaa niitä vapauksia ja päättää hiukan sitä, et mitä tänään tehdään. Tai ympäriltä tulee tietysti pakotteita, mut et pääsääntöisesti

sul on mahdollisuus vaikuttaa siihen omaan tyhös. Ni se on varmaan ehkä yksittäisin asia, niinku paras, mistä mä tykkään yrittäjyydessä.

MP: Ootko aatellu sit, et mikä on niinko haastavaa tai tuleeko semmone mieleen heti, että joku olis vaikee?

AF: Menee aika usein muiden asioiden edelle, eli sä oot kiinni siinä toiminnassa 24/7 ja tavallaan aina saavutettavissa, niin se niinku arjen ja kotielämän ja töiden yhteensovittaminen on ehkä välillä pikkusen haastavaa. Mutta sekin on tietysti taas niinku oma valinta, että toiset sit pystyy sen handlaamaan ja tykkää siitä. Eikä se niinku mulle oo sinänsä ollu koskaan minkään näköinen este, ehkä pieni haaste kuitenkin, et se perhe-elämän sovittaminen aina niiden töiden kanssa, ni saattaa olla joskus hiukan haasteellista.

MP: Onko jotain semmosta, mitä ajattelet, että mikä alkuvaiheessa yrittäjyydessä ni yllätti tai ylipäättään siinä yrittäjänä toimimisessa?

AF: No kyllä se töiden määrä siinä alussa yllätti, ku et mä olin kaks ja puolvuotta ollu niinku kaupassa töissä siihen mennessä kun alotin kauppiana. Niin ei siitä semmosta oikeeta kuvaa saanu, että mitä se on, vaikka tavallaan tiesin ne asiat. Niinku sanoin ni se ensimmäinen puol vuotta oli kyl semmonen koulu, että tota onneks nyt on enemmän kokemusta ja kaupan vaihto on takana, ni se meni pikkusen kivuttomammin kun sillon. Mut et toki nyt on taas uutta intoo lähtee tähän toimintaan. Mut et omat hasteet ja niinko hankaluudet nykysessäki paikassa on, mutta se vaan niinku motivoi sitte lisää miettimään niitä asioita, et mitä voitais tehdä paremmin.

MP: Joo. No mitä aattelet, ku oot käyny kuitenkin kouluja, täällä meilläki opiskellut, ni minkälaisii eväitä siihe yrittäjyyteen sait niinku opintojen myötä?

AF: No niitä vähän tietysti käytiinki tossa läpi, eli tota kyl ne, niinku tietyt opinnot siellä taustalla, varmasti auttaa, auttaa siihen. Ja tota varmaan, no omalla kohdalla mä tein työharjottelut aina samassa paikassa. Mut et voisin kuvitella, et monella työharjottelut on semmosii, mistä saa paljon eväitä tulevaisuuteen. Ja ehkä kannattaa miettii sitä, että missä käy, että vaihtelee paikkoja, ni näkee sit useempii toimintatapoja ja muita. Mut et kokonaisuutena oli niinko, oon mä sen nähny, et on siit apuu mul ollut. Toki mä sit olin oppilaskunnissa ja tukioppilaana, ja mitähän kaikkee mä mahdoin sillo olla, niin sielt on tullu sit kontakteja ja muita sitte sen lisäksi.

MP: No sitte mennääs vähän näihin muunlaisiin kysymyksiin ja tota semmonen ehkä mitä vähän moni vieras on jollain tavalla, et voi miten mä osaan vastata tähän, ni katotaa miten sun käy. Eli mainitse joku semmonen taito tai asia, josta olet ylpeä ja joka ei ehkä ole suoraan ansioluettelos. Jos aatellaan, et ihmisel olis CV, mihin kirjataan tämmöset perustaidot, jos sä haet jonneki töhin tai teet itsestäs esittelyn, ni mikä olis semmonen minkä mainitset?

AF: Jaa, no vaikka laskuvarjohyppy.

MP: Vau. Harrastatko vai ootko ihan tälläin kertaluontoisesti?

AF: Kerran pudonnut turvallisesti alas.

MP: Noni, oliko kamalaa?

AF: Ei, kyl se ihan hienoo, hienoo oli. Et mul on serkku, ketä on paljon hyppinyt, ni se sai sitte, sain kolkyt vuotislahjaks serkulta tämmösen lahjan.

MP: Noni, olitko ihan yksin vai oliko tandemhyppy?

AF: Kyl ne taitaa ihan turvallisuuden takii käskee kaikki hyppäämää tandemin siin alussa, et ei kukaa sitä ihan yksi.

MP: Joo.

AF: Se oli siihe aikaa, ku oli Jazzit ja Christina Aguileran lentokone oli just laskeutunu. Et me nähtii sit piikkipaikalta sielt limusiinit ja muut taivaalta.

MP: Joo, jäi ikuisesti muistoihin sitte.

AF: Kyllä vaan.

MP: No sitte hei, kysyn tämmösiä lyhyitä, nopeita kysymyksiä, joihin voit vastata sillain heti, ku tulee mieleen, et minkälainen ajatus sinulle tulee, tähän kysymykseen. Ni, ootko valmis?

AF: Enpä tiedä.

MP: [Naurahtaa]. Joo eli, mikä oli lapsuuden haaveammatti?

AF: Varmaan poliisi, niinku kaikilla pojilla.

MP: No sitte, missä olet erityisen hyvä?

AF: Mmm, kyl mä koen, et mä olen työssäni ainaki hyvä. Ja et osaan sen työn ja henkilökunta pystyy luottaa siihen, että jos on joku pulma, ni ne pystyy tulemaan multa kysymään, ja selvittämään.

MP: Joo, no missä olisi sun mielestä kehitettävää?

AF: Omassa ajan käytössä edelleen, töiden, ainakin konttorin organisoinnissa. Niin se on semmone, mikä on ehkä ei mulle niin mieluisin asia.

MP: Joo, no mikä on sun intohimo?

AF: Sanoisin, että ruokamatkustelu.

MP: No mistä turhaudut?

AF: Asioista, joiden pitäs olla jo tapahtunut, mut niit ei oo välttämättä ees alotettu tai sitten niitä vitkutellaan.

MP: No mikä saa sut nauramaan?

AF: Ystävät.

MP: No mikä on sun salainen pahe?

AF: Joskus suklaa maistuu sen verran, että melkein koko levy menee kerralla, mut se on ehkä kerran vuodessa.

MP: Joo, tää suklaa on monella vieraalla ollu muute semmone, itekin kyllä tunnistan tämän. No mikä on sun lempipaikka?

AF: Koti.

MP: No sitten lopuksi, ihan tämmösiä, pari kysymystä eli mikä olisi sun neuvo itsellesi ammattikoulussa ollessa?

AF: Varmaan ois pitäny olla pikkusen säntillisempi tietyissä asioissa, et olisin ehkä vähän potkinu niin sanotusti takalistolle, että hoida ne hommat ajoissa. Niin se ois varmaan tätäki päivää auttanut jonkun verran. Että joskus saattaa olla niitä asioita, jotka ei välttämättä ihan niin paljon kiinnosta, ni ne jätetään viime tippaan. Niin tota, jos se ois ollut mukana siellä se säntillisyyys, ni siit ois ainaki ollu hyötyä.

MP: No sitte vielä, mikä olisi sinun neuvosi nyt ammattikoulua käyville opiskelijoille?

AF: No tietysti itsestäänselvyys on varmaan se, että ottakaa se koulu tosissaan. Mutta tota ehkä sitte yrittäjän näkökulmasta, vähän sitä sanoinkin jo, että se työharjoittelu on semmonen. Se on kuitenkin monelle näyttö, niinko opiskelijoille sen työn suhteen, ni ottas sen aina tosissaan ja tekis ne työt niin mahdollisimman hyvin, kun vaan voi. Koska vaikka se paikka, missä sä nyt oot, ei välttämättä oo se, mikä sun mielest on kaiken parasta, et välttämättä ees juuri viihdy siinä. Mut siin saattaa ol kuitenkin se portti seuraavaan paikkaan tai sit sä voit saada suosittelijan sieltä, jos sä hoidat ne hommat hyvin. Niin se on ainaki semmone asia. Toinen asia, mikä varmaan vois olla, ni muistaisin itsekin käyneeni jonkin kurssin, missä opetettiin kirjoittamaan työhakemus. Mutta tuntuu, että nykyään niitä ei ole kauheesti käyty. Ni ihan vaikka kesätöitä tai muita ajatellen niin, jos niinku tekee työhakemuksen hyvin, niin sillä jo erottautuu nykyään aika hyvin. Niin sanoisin, että tutkailkaa asiaa ja tota tulkaa vaikka sitte hyvin tehdyn hakemuksen kanssa käymään tai soittakaa sinne työpaikkaan, ni on aika paljon isommat saumat päästä töihin.

MP: Erinomaiset ohjeet. Kiitos haastattelusta.

AF: Kiitoksia.

Tämä podcast-jakso on tuotettu osana Keski-Suomen Ely-keskuksen rahoittamaa ESR-hanketta Sata uraa ammatillisesta!. Hanke kehittää koulutuksesta työelämään ja työelämästä koulutukseen siirtymistä tukevia jatkuvan oppimisen menetelmiä ja palveluita. Hanke monipuolistaa koulutuksen ja työelämän vuorovaikutusta sekä yhteistyötä. Hanketta koordinoi Winnova, osatoteuttajia ovat Kankaanpään opisto ja Sataedu.

[Tunnusmusiikki alkaa soida]